

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, PÉNTEK 1923. március 30.

88. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Nagypéntek

Az idő foglalhatja ma gyászszegélyes: nagypéntek van, kétezeresztendő, emlékeztető Halál jár sorra az emberekben, hogy a Golgota keresztje alá térdepeltesse le azokat, akik békében szerettek, háboruban szerettek, akiknek gondjai alá nincs fejpárna, akik elfaradtak a szenvedésben, de fölragyogtak a hit mennyezetes magasságáig. A Halál napja a mai nap, a legdrágább, legáldottabb napja szomorúságoknak, a bánatoknak és könnyeknek. Krisztus halt meg ezen a napon a két morder között, az az emberfia, akinek halála — élete az alázatosoknak és emléke a megváltatlanoknak. A jóság és szeretet nagy tanítómesterét ezen a napon feszítették keresztre az igazságért, a szent igaz igéért. De csak két napig győzött a hatalom és a gonosz az istenember élete fölött: a harmadik napon, a gyászoló apostolok már vigadtak, mert az, akit keresztfeszített a római önkény és a főpapi gyűlölet — feltámadt az isteni rendeltetésre.

Van halál és van feltámadás: ez az értelme a nagyhétnek, ez az értelme a krisztusi szimbolumnak. Van nagypéntek, fekete, elcsíratott és meggyászolt és van húsvét, piros, pompázó és diadalmas. Itt, ezen a világon semmi sem tart örökké: a könny felszárad, a megaláztatás napjai mulandók, a békére háború jön, a szomorúakra — öröm, a kaján örvendezőkre megpróbáltatás.

Nem szabad kétségbeesni, nem szabad az életet nem szeretni. Akik ma élnek rossz sorsokat és még rosszabb martíriumokat, ne felejtsek el a parancsot, ne hagyják maguk mögött a jézusi hitet, amelynek nagypéntek a legfelejtetlenebb legendája. Higyjenek, mert a hit erő, mert a hit elvezet a feltámadásig, elvezet a fordulatig, amikor zárul egy sor és nyílik a jövő kapuja. Nagypéntektől csak két nap van húsvétig, de ez a két nap az apostolokat is árulásba vitte, kételkedésbe. Jézus legbensőbb hiteit, akik az utolsó vacsorán még fogadalmat tettek mesterük mellett. A szenvedés, a szegénység türelmet követel, bátorságot és hitet. Hitet, amely nem két napra szól, de esztendőkre. Nagypéntek után jön a húsvét, jön a feltámadás, — akik nem tudnak ebben hinni, azok nem részesei a jövő formáló igazságnak.

Mert a kishitűség bomlaszt és megingatja azokat is, akik előre látó szemmel keresik a várt jeladást az időben. Igaz és krisztusi hívőkre van szüksége az alulmaradtak igazságának, olyan hívőkre, akik nem bukhatnak el kis veszedel-

mek óráiban, hanem Krisztussal tartanak nagypénteken is és rendületlenül hisznek abban, hogy a húsvét jön minden szenvedőre!

Nekünk magyaroknak, kiket a sors új hazába rendelt és akik már régóta gyászoljuk igazaink nagypéntekjét, kétszeresen, sőt százszorosan kell hinnünk a feltámadás eljövételében. Nekünk nem szabad belefáradni a keresztviseelésben, nem szabad elveszni a hitetlenségben. Ami ma bánat — és magyar bánat — az holnap lehet már csak emlék: a jogtalanság Nagypéntekjétől nem lehet nagyon messze az alkotmányos szabadság Húsvétja. Ennek az országnak szenvedő magyarjait

a jézusi szimbolumnak kell ösztentartani, a nagypéntek gyászának, amely a reménykedők gyásza és nagypéntekje. Nekünk magyaroknak bizakodva kell gondolnunk jogaink feltámadására, igazságaink győzelmére, a magyar szó, a magyar munka, a magyar értelem megbecsülésére. Hinni kell: felénk tart már a húsvét békéje, magyarok felé is, akiket itt, ebben az országban nem tudnak keresztfeszíteni — örök halálra — sem nyughatatlan ellenfeleink, sem áruló barátok, akik velünk érzőknek mutatják magukat és akik esznek a báránypótlakból, de csak azért ülnek a tanítványok asztalához, hogy az igazságot elveszejtsék.

Holt ponton a válság

Várakozó állásponton van a kormány — A föderatív blokk még nem keresett összeköttetést Beograddal — Ujból kísért a radikális-demokrata koalíció

Beogradból jelentik: A politikai helyzet szerdáról csütörtökre semmit sem változott. A beogradi kormány továbbra is várja a Radics-párt közeledését, illetve megbízottjainak megérkezését Beogradba a tárgyalások felvételére — Radics pedig úgy látszik — hasonlóképpen a kormány megbízottját várja Zagrebba. Minthogy pedig egyik fél részéről sem indult még meg a kezdeményezés, a válság egyelőre holtpontra vesztegel.

A kormány, mint a héten mindennap, csütörtökön délután is ülést tartott, amely a késő esti órákig elhúzódott. Az ülés legfontosabb tárgya természetesen a politikai helyzet megbeszélése volt, a hozott határozatokból azonban semmi sem szivárgott ki. A kormány tagjai nagyon begombolkoznak a nyilvánosság előtt és a Markovics igazságügyminiszter által rendezett hivatalos sajtótájékoztatásnak sem ad a politikai közvélemény sok hitelt. Általában azt hiszik, hogy a kormány még nem látja elérkezettnek az időt a döntő szó kimondására.

A kormány lemondásáról elterjedt híreket a kormány félhivatalosan cáfoltatja. Pasics mindaddig nem gondol lemondásra, amíg arra tényleges okai nem lesznek — hangzik a félhivatalos magyarázat és hogy mikor fogja a kormány a „tényleges okok” beállítását megállapítani, azt természetesen nem lehet tudni.

Korosec és Spaho magatartásáról különböző kombinációk járnak a politikai kulisszák között, különösen a Radics köztársasági programjával szemben való magatartásukat illetően. Egyesek azt

állítják, hogy Korosec álláspontja szerint a klerikális-párt programja nem foglal állást az államforma kérdésében. A radikális lapok viszont azt írják, hogy Korosec köztársasági. Egy, a szlovéniai viszonyokkal jól ismerős informátorunk szerint a klerikális program szabad kezét biztosít hűveinek az államforma kérdésében, tehát lehetséges egy egészen szoros összeműködésük Radicscsal.

Ami a muzulmánokat illeti, ott kissé másképp áll a dolog, mert Spaho pártja inkább monarchista velleitáru. Ez azonban még sem fogja őt attól visszatartani, hogy a köztársasági Radicscsal együtt ne működjön.

A föderatív blokk megalakulásáról még mindig csak annyi pozitívum lehet tudni, hogy Radics, Spaho és Korosec között elvi megegyezés jött létre, a megegyezés részleteit azonban még homály fedi. Érdekes, hogy a horvát blokk sajtója az első tanácskozási nap után kiadott semmitmondó kommunikén kívül semmit sem közöl a tárgyalások eredményéről és hallgat a Spaho párt és a klerikálisok sajtója is.

A kormány a föderalista blokkal szemben esetleg meg fogja kísérelni egy centralista blokk megalakítását is. Ez természetesen a demokraták nélkül lehetetlen és ebben rejlik a koncentráció fő nehézsége is. Markovics miniszter a hírlapírók előtt nagyon óvatosan nyilatkozott ebben a kérdésben. Szerinte a radikális párt nem hozott határozatot a demokratákkal való tárgyalás kérdésében. A kormány még gyűjti az anyagot ebben a kérdésben. A demokrata párt a maga 52

képviselőjével olyan parlamenti faktor, amellyel mindenkinek számolnia kell és ha szükségesnek fog mutatkozni, nincsenek kizárva a tárgyalások lehetőségei.

A „Tribuna“, Pasics lapja is hangsúlyozza a centralista koncentráció szükségességét és opportunusnak tartaná, ha a demokraták szorosabb érintkezést kereshetnének a radikális párttal.

A belpolitikai helyzet alakulását Sándor király is nagy figyelemmel kíséri. Szerdán este Nincsic külügyminiszter volt hosszabb kihallgatáson a királynál, akinek a Tribuna értesülése szerint ezúttal nem a külpolitikai, hanem a belpolitikai helyzetről referált. A csütörtöki nap folyamán Pasics miniszterelnök és Jovanovic Ljuba vallásügyi miniszter jelentek meg az udvarban kihallgatáson.

A prognózis továbbra is: új választások.

Frank Ivo a választások eredményéről

Budapestről jelentik: A Pester Lloyd Frank Ivo dr.-nak, a habsburgista horvát emigráció vezérének nyilatkozatát közli a jugoszláviai választások eredményéről. Frank Ivo szerint Jugoszláviában ma Pasics és Radics kezében van az egész hatalom. Csak hogy Radics Protics bukása miatt teljesen izoláltan maradt, annyira, hogyha megegyezés jönne is létre a két extrém álláspont között, akkor is továbbra is nyitva marad a válság.

Megszavazták a vasutasok drágasági pótlékát

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság csütörtökön ülést tartott, amelynek legfontosabb napirendi pontja a vasutasok drágasági pótlékának az egész országban való egységesítése volt. Az ülésen megjelent Sztojadinovic pénzügy- és Jankovics közlekedési miniszter is. A bizottság a kormány javaslatát egyhangúlag magáévá tette.

Változások a kormányban

Beogradból jelentik: Hír szerint a miniszterelnökségen már elkészült az a királyi ukáz, amely Markovics igazságügyminisztert a kereskedelmi miniszteri teendőkhöz ellátásával is meg fogja bízni. A hírek az ad érdekességet, hogy a muzulmán Omerovics kereskedelmi miniszter lemondását még el sem fogadta a minisztertanács.

A Magajlics-párt haldoklása

Szarajevóból jelentik: A Magajlics-csoport volt képviselő tagjai ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Spaho-párt működését állandó figyelemmel fogják kísérni és az adott pillanatban ismét megkezdik politikai tevékenységüket.

A vajdasági magyar színház

A marosvásárhelyi színház igazgató beográdi tárgyalásai

A vajdasági magyar színház életre hívása érdekében Beogradban még folyamatban vannak a tárgyalások. *Fekete Mihály* marosvásárhelyi színház igazgató, aki Suboticán és a Vajdaság más városaiban is néhány hónapos nyári szezonot akar tartani, már visszautazott Marosvásárhelyre. A közlése szerint *Beogradban olyan kedvező ígéretekkel kapott, a melyeknek alapján tovább folytatja a vajdasági nyári szezon szervezési munkálatait.*

Hogy a vajdasági magyarság vágya teljesülni fog-e és a kormány valóban arra a belátásra jut-e, hogy a *jugoszláviai magyar színházaknak nem lehet akadály, az még nem bizonyos.* Sok csalódás után nem szabad előre örülni hiru reményeknek.

Lehetséges azonban, hogy a kormány az engedélyt ebben az esetben nem fogja megtagadni, egyrészt, mert nyári szezon engedélyezéséről van szó, másrészt pedig, mert *Dimulovics színház igazgató szláv szintársulata valószínűleg ugysem fog Vrsac-ról Suboticára visszatérni.* A szláv szintársulat az itteni sikertelen kísérletezés után, a színházi féléves szakításakor már azzal a tervvel hagyta el Suboticát, hogy az itteni szezonot csak az esetben fogja folytatni, ha újabb állami segínyt kap a kormánytól. *Ez az állami szubvenció pedig egyelőre teljesen bizonytalan és így kétségesé vált, hogy az eredeti tervek szerint áprilisban folytathatók lesznek-e a szláv előadások.*

De ha *Dimulovics* vissza is térne Suboticára, ez sem lehet akadály a magyar szintársulat nyári szezonjának, amelyet *Fekete Mihály* színház igazgató négy hónaposnak tervez és amely idő alatt Suboticán, *Novisadon, Sentán és Bechereken* működik a magyar szintársulat.

A magyar színházi szezon a mostani tervek szerint május elsején kezdődnek és *Fekete Mihály* szintársulata — amelynek tagjai egytől-egyig román állampolgárok — a következő tagokból állna:

Igazgató: *Fekete Mihály.* **Titkár:** *Dálnoky István.* **Karmesterek:** *Wissmüller Mihály és Békely Mihály.* **Rendezők:** *Deésy Jenő, Kassay Károly, Békely Lajos és Horváth László.*

Nők: *F. Sugár Teri, Zöldhelyi Anna, Kürthy Böske, Fekete Irén, Somogyi Rózsi, Béhr Matyi, Békelyné Margit, Katona Irén, Lisztayné R. Ilona, Károly Juci, Viszocsányi Jolán, Patayné R. Mária, Dolinay Piri, Bartha Ilus, Hajnal Ilonka, Kállay Hermin, Kozma Mancsi, Losonczy Böske, Papp Mancsi, Sándor Juliska.* **Férfiak:** *Békely Lajos, Dálnoky István, Fratta Géza, Horváth László, Krémer Feri, Sereghy Andor, Fóthy Károly, Bartha Gyula, Jámbor György, Kozma Pál, Turós József, Bodor Jenő, Deésy Jenő, Hevesy Miklós, Kassay Károly, Lisztay József, Zilahy Pál, Müller Feri, Fodor István, Kiss D. Sándor, Patay József, Szilágyi Lajos.* Ezenkívül husz tagu zenekar és a technikai személyzet egészíti ki a szintársulatot.

Fekete Mihály az a terve, hogy az itt működő műkedvelő társaságokat rendszeres kiképzésben részesíti és a valóban tehetséges tagokat le is szerződte esetleg.

A szintársulat összeállította már a vajdasági szezon programját is, amely a következőképpen alakulna: *Shakespeare* és *Lehr király* kerülne nek színré. A modern drámák és vígjátékok közül a következők vannak műsoron: *Gazdag lány, Hattyu, Tűzek, Hazatérés, Ártatlan Don Juan, Taitun, Cyrano de Bergerac, Gyémántköszörűs, Kéktrakk, Arany-*

borju, Ördög, Mortium, Kis cukrúsdá, A lányom hozomány, 500 millió, Kékszakkal nyolcadikfelesége, Tyukketrec. Operettek: *Babavásár, Aranymadár, Három a tánc, Totó, Rózsika lelkem, Drótosót, Éj királynője, Cserebere, Hazudik a muzikánszó, Offenbach, Elvált asszony, Gülü-baba, Kis kadét, Hollandi menyecske, Bajadér, Dédé, Detektívkiassz-*

szony, Marinka a táncosnő. Operák: Traviata, Tosca, Paraszbecsület, Troubadur és Böregér.

Ez a program sok értéket és névót foglal magában és teljesen felöleli a legújabb darabokat is. A vajdasági magyarság csak nagy várakozással tekinthet a régi terv megvalósulása elé, hogy végre megszólaljon itt is a magyar színház.

Mi akadályozta a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés megkötését?

A pécsi SHS. konzul nyilatkozata

A régóta tervbe vett jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés megkötése elé még mindig akadályok gördülnek. Bár a kereskedelmi szerződést mindkét állam gazdasági érdeke kívánja, a megvalósítás minduntalan meghiúsul valamilyen politikai természetű kérdésen. Olyan jugoszláv helyről, ahol a kérdés komplexumát jól ismerik, erre vonatkozóan a következő információkat kaptuk:

— A kereskedelmi szerződést folyton akadályozza a politika, amely nem szűnik meg tényező lenni a két állam közeledésében. A legutóbbi tárgyalásokat a pécsi eset akadályozta meg. A pécsi jugoszláv ügyvivő ugyanis házat akart a képviselő részére vásárolni, de egyes tényezők mindeddig megakadályozták ezt a házvételt. A pécsi ügyvivő hiába mutatott rá arra, hogy különösen a szénügyek elintézése miatt haladéktalanul szüksége állandó lakhelyre, a házvétel csak nem tudta perferkuálni. Végre a legutóbbi hetekben sikerült a kiszemelt házat megvásárolni.

— Ugyancsak Pécsen más olyan jelenségek is észlelhetők voltak, a melyek akadályozták a két állam közötti közeledést. Az utóbbi időben

ezen a téren is javulás mutatkozott. Remélhető, hogy az idő gyógyító írja lesz sok akut kérdésnek, amelyek most mind izgalmat idéznek elő.

— Az ilyen és a hasonló eliminálható akadályokon kívül nagyobb nehézség nem áll fenn a két állam gazdasági közeledésére vonatkozóan és így remélhető, hogy a kereskedelmi szerződésnek rövidesen semmi sem fog az útjába állni.

Nyilatkozik az S. H. S. királyság és Magyarország között kötendő kereskedelmi szerződésről *Dobrisics* Fülöp pécsi S. H. S. konzul, aki alkalmi tudósítónk előtt sokkal biztatóbb kijelentést tett.

— Mindenekelőtt kijelenthetem — mondotta *Dobrisics* konzul — hogy a lapok által annyit említett kereskedelmi szerződés megkötése már csak napok kérdése. Az aláírást késlelteti egyes többé-kevésbé szláv etnikumu magyar vidékek hatóságainak magatartása. Remélhető azonban, hogy a két ország közötti kapcsolatok felvétele rövidesen a legintenzívebb formában megtörténhet. Nézetem szerint a szerződés aláírása határozottan előhaladást jelentene a két ország közötti viszony konszolidációja felé.

Topolára vitték ki a Halasi-uti rablógyilkost

Befejeződött a rendőri nyomozás — Újabb letartóztatás a bűnygyben — Tóth Imre rablóbandájának rejtkehelye

A Halasi-uti rablógyilkos rendőrségi kihallgatása már szerdán befejeződött, azonban, mint már tegnap jelentettük, még szükségesnek mutatkozott azoknak a rablásoknak és betöréseknek a pontos felderítése, a melyeket *Tóth Imre* kihallgatása során beismert, melyekre nézve azonban a hatóságnak a vallomáson kívül nem volt semmi egyéb hiteles adata.

Topolára vitték a rablógyilkost

Tóth Imre korábbi rablásainak nagyrészt *Topolán* követte el a sombori ügyészségen letartóztatásban levő *Mernyák Józseffel* együtt. Mivel azonban a rablógyilkos nem tudta pontosan elmondani, hogy hol követte el ezeket a rablásokat, szerdán délután a rendőrség erős ledezettel kiszállította *Topolára*. A csendes községben nagy feltűnést keltett a megbilincselte rablógyilkos, aki a rendőri közegeket három olyan házba vezette el, ahol rablást követett el. Mindenütt pontosan megmutatta, hogy hogyan hatolt be a házba és hogyan hajtotta végre a rablótámadást. A rendőrség kihallgatta a károsultakat is, akik *Tóth Imrével* teljesen megegyező módon adták elő a rablásokat. Megállapította egyben a rendőrség azt is, hogy minden rablási esetben megindult már az eljárás.

Tóth Imréék bűnbarlangja

A rendőrségnek sikerült lelepleznie azt a helyet is, ahol *Tóth Imre* bandája állandóan tanyázott és vál-

lalkozásainak terveit kidolgozta. Ez a bűntanya *Dorozsmai József* házában volt, aki ellen ugyancsak eljárás van már régebben folyamatban, akit azonban az ügyészség annak idején szabadlábra helyezte. *Tóth Imréék* itt formális haditanácsokat tartottak és mindig itt beszélték meg rablásaiknak részletes terveit. A rablások után pedig ugyancsak *Dorozsmaiéknál* rejtették el a rabolt dolgokat és, később innen szállították el. Ez a kis külvárosi ház tipikus bűntanya. Alacsony, rozoga földszintes ház, piszkos nagy udvarral, a szobák dohosak és sötétek. A kamra és a padlás mindig tele volt a rabolt holmikkal, sőt ide hajtották be a Verusicon rabolt disznókat is, amelyeket azután itt adtak el.

Újabb letartóztatás

A detektívek szerdán éppen *Dorozsmai József*ékhez akartak bemenni, hogy a bűntanyát jobban szemügyre vegyék, amikor a kapuban szembetalálkoztak *Dorozsmaival*, a ki egy nagy zsákot cipeit. A detektívek azonnal megnézték a zsákot, a mely fehérenmüekkel és ruhákkal és ruhákkal volt tele. *Dorozsmai* azt állította, hogy a ruhákat vette, azonban mégis el akarta rejtetni, mert félt attól, hogy a rendőrség elveszi tőle. A rendőrség a ruhaneműket lefoglalta, *Dorozsmai Józsefet* pedig letartóztatta, mert biztos adatok vannak arra nézve, hogy állandó összeköttetést tartott fenn *Tóth Imre* bandájával, akik kisebb-nagyobb rablókirándulásaik után mindig ide tértek

vissza.

Mindig revolverrel dolgozott *Tóth Imre*

A nyomozás során a rendőrség megállapította azt is, hogy *Tóth Imre* minden rablótámadása alkalmával revolvert használt. Még olyan jelentéktelen esetekben is, amikor egész kisarányu rablást követett el, mindig fegyveresen hatolt be azokba a házakba, ahol rabolni akart. Ez a tény némileg enyhíti a Halasi-uti rablógyilkosság körülményeit és megerősíteni látszik a rablógyilkosnak azt az állandóan hangoztatott állítását, hogy nem előre megfontolt szándékkal ölte meg *Kalmár János*ét és sebesítette meg *Molnár-Megyeri Mihály*ét.

Szombaton adják át a rablógyilkost az ügyészségnek

A rendőrség eljárása *Tóth Imre* ügyében most már nagyjában befejezést nyert és csak kisebb részletek felderítésére szorítkozik még a nyomozás. Ezt *Vukics* rendőrkapitány pénteken előreláthatólag befejezi és így *Tóth Imré*t valószínűleg szombaton már átadják az ügyészségnek.

Fölmentett vádlottak

A Hartmann és Connen cég kifosztott vagonja

A *Hartmann és Connen* cégnek egy leólmozott vasuti kocsiját mult év augusztus 22. és 23. között éjjelen feltörték s elvitték csaknem az egész rakomány tojást, loptak ezenkívül több hordó zsirt és hizott disznókat.

E lopással vádolva állottak csütörtökön a suboticiai törvényszék előtt *Tumbász Pájó, Horváth András, Páncsics Ilja és Mészáros Károly*.

Az első két vádlott mult év augusztus 30. óta van vizsgálati fogságban, az utóbbi kettő — három hónapi vizsgálati fogság után, — óvadék ellenében szabadlábon van.

Elsőnek *Tumbász Pájót* hallgatta ki a bíróság.

Az elnök kérdésére elmondja, hogy a vasuti pályatest töltése mellett elhúzódo árokban talált három láda tojást, a mit megtartott és eladott. Más nem követett el.

Az elnök figyelmezteti, hogy a csendőrség előtt beismerő vallomást tett.

A vádlott ezt beismeri, de kijelenti, hogy a csendőrségen kikényszerítették belőle a vallomást és azt mondta, amit kívántak, csak hogy ne bántsák.

A többi vádlott is tagadja, hogy bármi részük van a lopásban, mindegyik alibit bizonyít.

A csendőrségen tett beismerő vallomásokra a három vádlott kijelenti, hogy azt kikényszerítették tőlük.

A vádlottak kihallgatása után a tanukra került a sor.

Huszonkét tanu vonult föl, de egy sem volt közöttük, aki a legcsekélyebb terhelő bizonyítékot szolgáltatva volna bármelyik vádlott ellen. A legtöbb tanu azt mondotta, hogy az egész ügyről nem tud semmit. Volt a tanuk között, aki igazolta a vádlottak alibiét.

A legérdekesebb vallomást *Tormás Tamás* szolgáltatta, aki azt mondotta, hogy őt a csendőrök a vasuti őrházba hívták »koronatanunak.« El is ment az őrházban egy kis darab bört és egy kis kosár tojást látott.

A bizonyítási eljárás befejeztével a bíróság, rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, mely szerint *Tumbász Béla* bűnös jogtalan eltulajdonítás vétésében és ezért három havj fogsáza ítélté, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

A többi három vádlottat: *Páncsics Ilját, Horváth Andrást és Mészáros Károlyt* a vád- és következményei alól fölmentette a bíróság.

Az ítélet jogerős.

Kecskeméten inzultáltak az antant-tiszteket

Házkutatás Héjjas Iván apjánál

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt egy olasz tiszt vezetésével több antant-missziós tiszt érkezett Kecskemétre. A déli órákban Héjjas Mihály pincészövetkezeti igazgató lakására mentek, ahol nagy alaposággal kutattak legyver után. Végigjárták a szövetkezet pincéit is, ahol minden egyes hordót megkopogtattak, eredmény nélkül. Kecskeméten elterjedt a híre az antant-bizottság megérkezésének és a főbb utcákon és tereken csakhamar kisebb-nagyobb csoportok tárgyalták izgatottan a szenzációt.

Az antant-tisztek Héjjaséktól a Darab-utca 3. számú ház elé mentek autón, ahol az egyik tiszt tervrajzzal a kezében rámutatott a ház egyik ajtajára és erélyesen követelte annak kinyitását. Az ajtó zárva volt, a kulcs azonnal nem került elő s így detektívet küldtek segítségért. A detektív megérkezése hosszabb időbe telt és a tiszteket várakozásuk közben percről-percre növekvő ember-tömeg vette körül. A bizottság tagjai állítólag kihívóan viselkedtek, a mi a közönséget nagyon elkeserítette. Eleinte ötven, később száz, kétszáz, majd négyszáz főre szaporodott az odacsoportosult kecskeméti-ek száma, akik nem a leghizelgőbb kijelentésekkel illették az antant-tiszteket, akik eleinte nem vették komolyan a dolgot, de amikor a helyzet kezdett veszélyes lenni, azt a közvetítő ajánlatot tették, hogy hajlandók abbahagyni a kutatást azaz a feltétellel, ha a tömeg előbb szétoszlik.

A tömeg azonban erre sem mutatott hajlandóságot.

Közel egy óra hosszat tartott ez a kínos helyzet, míg végre a missziós tisztek felültek autójukra és elakartak távozni. Az autót azonban megrohanták, ablakait beverték és csak a soffőr lélekjelenlétén és ügyességén mulott, hogy az antant-tisztek sértetlenül hagyhatták el Kecskemétet.

Az antant tisztek az inzultusról jelentést tettek.

Tömeges lapbetiltások Budapesten

Hét folyóiratot tiltottak be egy napon

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli, hogy a belügyminiszter betiltotta a Czako Ambró kiadásában megjelenő Kulturproblémák, valamint Március című időszaki sajtótermékek további megjelenését. A betiltás oka az, hogy a kiadónak, a nyomdának és a címlapnak azonosságából a belügyminisztérium azt állapítja meg, hogy a régebben már betiltott Független Szemle folyóiratnak új cím alatt való megjelenése, amelyek a Független Szemlehez hasonlóan cikkeikkel az ország belső rendjét és közbiztonságát veszélyeztetik.

Ugyancsak betiltották a Mi könyvtárunk című folyóirat megjelenését is, mivel a betiltó rendelet szerint ez is már más neven betiltott folyóiratok folytatása. Betiltották egyúttal a Takács József szerkesztésében megjelenő Földmunkás Híradó és A mi lapunk, valamint a Szeder Ferenc kiadásában megjelenő Értesítő című folyóirat további megjelenését is, mert más címen már betiltott sajtótermékeknek új cím alatt megjelenő legújabb folytatásai, amelyek az osztályellentétek szításával a közrendet és közbiztonságot legnagyobb mértékben veszélyeztetik.

A belügyminiszter a Mull és Jövő további megjelenését és terjesztését megtiltotta. A belügyminiszteri ren-

delet indokolása a következőket mondja: A lap, amely Budapesten a Korvin-Testvérek könyvnyomdájában dr. Patai József szerkesztésében és kiadásában jelenik meg, oly kiméletlen tendenciával tárgyalja az eseményeket és a törvényes intézkedéseket, hogy az a közrendre és közbiztonságra a legnagyobb mértékben aggályos. Így január 26-iki számának »Most megvannak a tettesek!« és március 2-iki számának »Levél a táborból« című cikkeiben a közön-

ségnak a magyar bíróságnak és rendőrségnek pártatlanságába vetett bizalmát igyekeznek csökkenteni; január 26-iki számának »Paródia« című közleményében a magyar nemzetgyűlés tekintélyét inélyen sérti és ezzel az ország közrendjét és közbiztonságát veszélyezteti; ugyane számának »Zsidó humor« című cikke »politikai tömeggyilkosságok« valótlán emlegetésével az ország külpolitikáj érdekének veszélyeztetésére alkalmas.

A pápa husvétii pásztorlevelében békére szólítja fel Német- és Franciaországot

A németektől közvetlen ajánlatokat várnak a franciák

Római jelentés szerint a szent-*atyja husvétra pásztorlevelét fog kiadni, amelyben megbékülésre hívja fel a világot.* Azt ajánlja benne, hogy Németország kössön Franciaországgal szerződést, kötelezzék magukat kölcsönösen, hogy nem támadják meg egymást és ezt a szerződést minden állam garantálja.

»A megszállás kirobbanásához vezet«

Az angol alsóházban szerdán délután volt a Ruhr-kérdés tárgyalása, amelyet feszült érdeklődés előzött meg.

Grigg képviselő, Lloyd George volt magántitkára felszólalásával indult meg. Grigg kifejtette, hogy a Ruhr-megszállás mind veszélyesebb terjedelmet ölt és előbb vagy utóbb elkerülhetetlen kirobbanást fog Németországban előidézni.

Grigg kiemelte, hogy milyen óriási kár érte az angol kereskedelmet a Ruhr-terület megszállása következtében, majd kifejtette, hogy az utóbbi két hónapban a franciák a

Ruhr-megszállás egészen új fázisához érkeztek, amely tökéletesen elteltezik a versaillesi szerződés rendelkezéseivel. A világ most a franciák új gondolatkörével áll szemben, amely messze túlmege a békeszerződés keretein.

A franciák csak közvetlen tárgyalásra hajlandók

Párisi jelentés szerint a külügyminisztériumban szerdán este fogadták a sajtó képviselőit és Rosenberg német birodalmi külügyminiszternek nyilatkozatáról, aki a beteg Cuno kancellár helyett beszélt, ezt a felvilágosítást adták:

— Németország minden képzelhető megoldási módot felvett, csak azt az egyetlen egyet nem, amelyet a francia kormány elfogadhatónak vél, nevezetesen, hogy a német kormány közvetlenül nyújtsa át Franciaországnak hivatalos javaslatait.

A kamarában nagy vita készül a Ruhr-kérdésről, amelyben a szocialisták a szónokok egész sorát fogják felvonultatni.

„Utjukra kell bocsátani a horvátokat!”

A „Vreme“ szenzációs cikke a horvát-kérdés megoldásáról

Beograd még mindig nem ocsudott fel a Radics-párt proklamációja okozta ijedségből. Nemcsak a politikai körökben, hanem a függetlenül gondolkodó közvélemény körében is az a meggyőződés lett urrá, hogy a fiatal S. H. S. királyság állami léte olyan súlyos válságba került, amelyben megalakulása óta még egyszer sem volt. Egész méretükben újra éledtek mindazok a problémák, amelyek a háború végén a délszláv népeket az egyesülés előtt foglalkoztatták és amelyek az S. H. S. királyság mai formájában való megalakítására vezettek.

A problémák azonban ma nehezebb körülmények között merültek fel, mint annakidején, mert mint Korosec is egy újságíró előtt mondta: »Két évvel ezelőtt tele voltunk lelkesedéssel, ma el vagyunk keseredve.«

Hogy hogyan ítéli meg a szerb közvélemény a helyzetet, arra nézve nagyon jellemző a »Vreme« csütörtöki vezércikke. A Vreme a beogradi sajtóban kivételes pozíciót tölt be nemcsak terjedelménél és gyors hírszolgálatánál fogva, hanem azért is, mert a pártpolitika kicsinyes harcaiban szinte mindig meg tudta őrizni objektivitását. Ezért a Vreme mostani extrém álláspontja kompetens értékmérője a szerb nép kedélyváltozásának is.

A vezércikk kifejti, hogy Radics proklamációja a krízis kulminációját jelenti. A kiáltvány három nemzetről beszél és teljesen elveti a nemzeti egység eszméjét. A nemzeti egység tehát 70 horvát képviselő szemében alaptalan és lelketlen hazugság, amely a beogradi hatalmaskodóknak csak arra szolgál, hogy kiterjesszék hegemoniájukat Horvátországra és Szlovéniára. Ilyen csu-

fosan tagadják meg azt az eszmét, amelyért szerb részről annyi áldozatot hoztak.

— Ha a horvátok a szemünkbe mondják — folytatja a »Vreme — hogy az egység hazugság, szavuk őszinteségében nem szabad kételkednünk. Számunkra nem marad más hátra, mint hogy azt

utjára bocsássunk és eltemessünk egy szép óhaj, amelyet senki sem akart megérteni és elfogadni.

Egység tehát nincs és nem is kell, hogy legyen.

Balgaság is volna, hogy egy olyan ügy mellett, amely mindkét oldalról való hozzájárulást kíván meg, csak az egyik fél tartson ki. A szerb nép elég ideig hordotta Piemont zászlaját, most már sem akarata, sem érdeke nem követeli, hogy továbbra is balgán áldozatokot hozzon azért az eszméért, amelyet a másik oldalról elvetnek. Sokkal logikusabb és mindkét félre hasznosabb volna, evvel leszámolva a Radics kiáltványának többi követeléseit megvizsgálni és a belőlük folyó határozatokat meghozni.

A probléma vizsgálatát azután így folytatja a »Vreme«: Kezdjük elől és állapítsuk meg, hogy tulkorán egyesültünk.

Még nem alakult ki az egyesülésre irányuló törekvés és mi mégis megalkottunk egy egységet, amelyben nem rendelkezünk elég erővel akarataink keresztülvitelére. Ha még is keresztül akarunk vinni akaratainkat, akkor összes erőnket Horvátország pacifikálásának szolgálatába kellene állítanunk. De van-e a mi erőnk, hogy azt eltékozzolhatnánk egy olyan vállalkozásra, amelyből semmi

hasznot sem remélnénk? Nem vagyunk nagy tökéssel rendelkező ipari állam, hogy Horvátországot mint gyarmatot kihasználhassunk. Ellenkezőleg, annak van meg a lehetősége a mi kihasználásunkra, különösen pedig Szlovénia, amely majdnem kizárólag a mi kárunkra elkövetett csempészésből él.

— Mért ne vennénk hát elő az operáló kést és bizonyos korrekturákkal márt nem

vágjuk le a negyedik hadsereg kerületét (Horvátország) és adjuk meg neki a lehetőséget arra, hogy függetlenül éljen?

Mélyen meg vagyunk győződve arról, hogy ez jobb és szerencsésebb lenne a mi népünkre is.

A cikk befejező része szerint nincs más kiút, mint az elválás, minél előbb. Evvel mindkét fél csak nyerne. Szerbia a megkisebbedett országba jobban boldogulhatna, erősebb és biztonságosabb lenne, Pasics legjobban tenné, ha megint 1918. évi londoni kijelentésének alapjára helyezkednék, amely szerint a horvátok és szlovének szabadon határozzanak sorsuk felett.

Seipel és Mussolini

Középeurópa ujjaépítésének új terve

Bécsből jelentik: Seipel dr. szövetségi kancellár szerdán este Rómába utazott. Mussolinivel fog tárgyalni, akinek az a nézete, hogy az utódállamokkal együttesen minél előbb megvalósítsa Közép-Európa ujjaépítését. Mussolini ebből a célból tanácskozásra hívta meg az utódállamok vezető politikusaikat és államférfiaikat. Seipel kancelláron kívül az olasz kormány már érintkezésbe is lépett Skrzynski lengyel külügyminiszterrel és Pasics jugoszláv miniszterelnökkel.

Seipel dr. kancellár Olaszországból való visszatérése után a francia kormány meghívására Párisba utazik. Utazása tisztán informatív jellegű és kizárólag a szanalási akcióval függ össze.

A Hungária verekedői a bíróság előtt

Verekedő ébredők bűnügye

Budapestről jelentik: A múlt év júniusában az ébredők a Sörház-utcai helyiségükben gyűlést tartottak. A gyűlés után egy ötven-hatvan főnyi csoport a Dunakorzón garázdálkodott. A csoportból kivált Kurgyis György, Kercsik Kálmán, Németh Sándor és Adamecz József, akik a Hungária éttermébe nyomultak be és ott úgy megverték Braun Ignác nagykereskedőt, hogy az eszméletlenül összeesett.

A budapesti törvényszék szerdán tárgyalta a garázdálkodó ébredők ügyét. A vádirat súlyos testi sértés és magánosok elleni erőszak címén kérte felelősségrevonásukat. Több tanút hallgattak ki, akik valamenynyien azt vallották, Kurgyis, Adamecz, Kercsik és Németh a Hungária éttermében: »Büdös zsidó« és hasonló kiáltásokkal törtek be. Széket ragadtak és a jelenlevőket ütlegelni kezdték. A kihallgatott tanuk szerint Braun Ignácot ölmosbottal ütötték fejbe és amikor összesett, megrusdosták.

A bíróság felmentette Németh Sándort és Kercsik Kálmánt, Adameczet viszont magánosok elleni erőszak vétségéért három heti fogságra büntette.

Kurgyis György felett a bíróság nem ítélkezett, mert Kurgyis szökésben van s a tárgyalásra nem lehetett megidézni.

Megtorlást követelnek az orosz főpapok halálraítéléséért

Varsóból jelentik: A lengyel közvélemény erőlyes megtorlást követel Oroszország ellen a lengyel nemzetiségű katolikus főpapok, Zepliak érsek és Budkiewicz prelátnak halálraítélése miatt. A lapok egy része azt írja, hogy az orosz forradalmi körvényszék azért ítélkezett ilyen megdöbbentő szigorúsággal, mert a szovjetkormány ezzel nyomást kíván gyakorolni Lengyelországra az itt bebörtönzött kommunisták szabadonbocsátása érdekében. A sajtó másik része azt tartja, hogy az orosz kormány a szigorú ítélettel példát akart statuálni. Hír szerint az egész világból érkező tiltakozások ellenére nagycsüdtörtőkön a két katolikus főpapot kivégzik.

Londoni jelentés szerint a Westminsteri érsek is tiltakozást tett közzé a pétervári érsek és a többi vád alá helyezett pap halálraítélése ellen.

Az egészségtelen por

Nem locsolják az utcákat

Alig kezdődött meg a tavasz, az első enyhe szelek máris óriási porfelhőket kavarnak föl a suboticei utcákon. A város még nem rendezkedett be az utcák locsolására, de az időjárás ezuttal megelőzte a hivatalos kalendáriumot és az első napsugárral máris olyan porfelhők lepték el a várost, ami a közegészséget a legnagyobb fokban veszélyezteti.

Mindenfelől hallható a panasz a már most is tűrhetetlen por ellen és több Jellasicseva-utcai kereskedőtől panaszos levelet is kaptunk, amely szerint ebben a forgalmas utcában, amelyen keresztül nagyon sok gyermek jár iskolába és ahol nagy az üzleti forgalom is, a város annyira elhanyagolja az utat tisztítását, hogy az ott tartózkodás az egészségre egyenesen veszedelmes már.

A városnak sürgősen meg kellene tenni a szükséges intézkedéseket a por lekötésére, az utcák locsolására nézve. Meg kellene változtatni azt a rendszert, amely szerint az utcaseprők a legforgalmasabb időkben, locsolás nélkül végzik munkájukat. Az utcák söprését nagyvárosi mintára el lehetne végezni éjszaka és locsolás után.

Az első Lányi hangverseny

Matiné a városi színházban

Páratlan érdeklődés nyilvánul hétfőn, a husvét másodnapján délelőtt, a városi színházban tartandó Lányi-matiné iránt, amelynek egész műsora, — ének-, zene-számok-, vers — az elhunyt nagy mester szerzeményeiből kerül ki. Mikó Izidor dr. bevezető beszédét is Lányi Ernő nagy szelleme emlékének szentelte. Az elköltözött zeneköltő híveinek nagy tábora bizonyára be fogja népesíteni a színház termét hétfőn délelőtt, hogy áldozzon Lányi Ernő emlékének. Ez a matiné nyitja meg a Lányi-emlékművek fényes sorozatát.

A hétfői matiné műsora a következő:

Beszéd. Tartja Mikó Izidor dr. Utána Radó Imréné, a városi zeneiskola kiváló tanárnője zongorán előadja Lányi két szerzeményét: Fantaisie B-moll és Impromptu B-moll. Szánthó Róbertné Lányi-verseket szaval. Ezután Heumann Rózsa énekművésznő a „Frühlingsmorgen“, „Oh, folge nicht“, „Die Verlassene“ és „Ach, die Müller“ kézírásban levő Lányi-dalokat. Szünet után Radó Imréné zongorán előadja a „Cigányének“

és a „Burlaska“ Lányi-opusokat. Utána Heumann Rózsa „Fülemüle-dal“, Takarodó „Vágy“ és „Zöld leveles fejér“... kezdetű dalokat adja elő. Az utolsó szám melodráma lesz, Arany János és Lányi Ernő Zách Klára-ját adják elő

Jeszenszky Ernő és Singer Endre.

A matiné pontosan fél 11 órakor kezdődik. Jegyek 25, 20, 10 és 5 dináros árban a Heumann-féle könyvkereskedésben és az előadás napján a színházi pénztárnál kaphatók.

Elkobozták a vagyonát a pécsi szocialista-rezsim szereplőinek

Tüntetésért — vagyonelkobzás — Az első pör a pécsi szocialista város-vezetőség ellen

Pécsi jelentés szerint ott szerdán kezdtek meg a megszállás alatt a szocialista pártban vezetőszerepet játszott egyének ellen megindított monstre pör tárgyalását. Az első pörnek azok voltak a vádlottai, akik a megszállás utolsó napjaiban rendezett szocialista tüntetésben résztvettek. Ez a tüntetés akkor — mint még emlékezetes — elfajult és a tüntetőkhöz csatlakozó csőcselék több helyen beverte az ablakokat és inzultált néhány járókelőt.

Ezt az ügyet, amelynek vádlottai Bozser Lajos dr., Doktor Sándor, Farkas József, Grünbaum Ignác, Csató József és Matusán Béla voltak, szerdán tárgyalta Vadsárhelyi István dr. törvényszéki tanácselnök ötös bírój tanácsa. A vádirat szerint a vádlottak 1921 augusztus 11-én az akkori szocialistapárt vezérembereinek részvételével tüntető felvonulást rendeztek a megszállás meghosszabbításának érdekében. A tüntetés folyamán a fölvonuló többek között betörték a Geltsch és Graef-üzletnek kirakatablakait, beverték a Nemzeti Kaszinó erkélyablakait majd behatolva az épületbe, Schneider Károly dr.-t megütötték. Továbbmenve a Király-utcán, a Kertész Ferenc és Társas-cégnél működött Kubinyi rokkant

népfölkelő századost kényszerítették, hogy az üzlet redőnyét huzza le. A százados tiltakozott s a tüntetők fenyegetésére mankójával közibük vágott. A csőcselék kikapta a százados kezéből a mankót, megverték a rokkant katonát s a mankót összetörték. A tüntetés további fázisán betörték Záray Károly dr. nyugalmazott iparkamarai titkár lakásának ablakait, özvegy Wertheimerné lakásának hat ablakát, a keresztényszocialista párt helyiségnek és a Legélyegyetlenek ablakait. Befejezésül inzultálták a járókelőket és ártatlan teljesen közömbös embereket megverték.

A bíróság a tárgyalásra harminc tanut idézett be. A tanúk vallomása alapján a vádiratban foglaltakat beigazoltnak látta és a felsorolt vádlottakat bűnösnek mondta ki az állam és társadalmi rend ellen irányuló büntetésben. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a vádlottak elmenekültek Magyarországról, ismeretlen helyen tartózkodnak, ítéletet ellenük a bíróság nem hozhatott, azonban a törvény erejénél fogva a vádlottak vagyonának elkobzását rendelte el. Ebből a vagyonból első sorban a tüntetés alkalmával kárt vallottakat elégitik ki.

HIREK

— A Bácsmegyei Napló husvétli száma. A Bácsmegyei Napló husvétli száma 44 oldal terjedelemben jelenik meg érdekes és nívós tartalommal. A lap példányonkénti eladási árát két és fél dinárban állapította meg a kiadóhivatal.

— A királyné a rakovicei kolostorban. Beogradból jelentik: Mária királyné és anyja, a román királyné csütörtökön automobilon meglátogatták a rakovicei kolostort.

— Becskerek város új főjegyzője. Becskerekről jelentik: A belügyminisztérium B. B. ügyosztálya csütörtökön dr. Grubics Andrea városi főjegyzőt felmentette állásától és őt Torontálmegye árvaszéki ülnökévé nevezte ki. Grubics dr. pénteken adja át hivatalát az új városi főjegyzőnek, dr. Csilikovics-Mázics Nénának.

— Demokrata-gyűlés Péterváradon. Novisadról jelentik: A demokratapárt csütörtökön Péterváradon népgyűlést tartott, amelyen Popovics Szvetisláv képviselő tartott beszédet. Popovics a közlekedő új választásokra való tekintettel a szervezkedés folytatását ajánlotta.

— Tizenöt milliárd lei az idei román költségvetés. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter a kamara elé terjesztette az 1923. évi állami költségvetést, amely ezuttal csak 9 hónapra terjed, mert a következő évi költségvetés 1924 január 1-én fog kezdődni. Az idei állami költségvetés végösszege 15.406 millió lei, míg az 1922. évi büdzsé 7.875 millió lei végösszeggel zárult.

— Román főpap a pápai nunciusz ellen. Mint Bukarestből jelentik, Balan Nikoláj görög orthodox érsek a szenátusban felszólította a kormányt, hogy utasítsa ki Romániából Monsignore Marmaggi pápai nunciust, mert Romániának, mint orthodox államnak, nem szabad tűrnie a pápai követ katolikus propagandáját.

Nagypéntek

A keresztény világ teketekárpitos gyászünnepe. Az elcsönvedett tornyok, a diszeiktől megfosztott oltárok, az elnémult orgonák, a busszavú jeremiadok Krisztus népének bánatáról panaszkodnak.

Az Istenember halott. Elefántcsontszini teste haldíra kintotlan ott pihen a templomok szent sírjainak mélyén. A földkerekségre komor árnyat vet a Golgota keresztje. Az árnyék nagy, telete karja mementóra int. Bűnbánó hívek sokadalma alázattal hajt térdet a Megfeszített előtt, megrendült lélekkel elmélkedve halálról, elmúlásról.

Fehér galambok repülnek puha szárnyakon az ég felé. Imádkoznak a népek milliói.

— Új záróra rendelet Novisadon. Novisadról jelentik: Gyorgyevics Cvetán rendőrfőkapitány-helyettes csütörtökön új rendeletet bocsátott ki a záróra szabályozásáról. A rendelet három csoportba osztja be a kávéházakat és vendéglőket. Az első csoport záróráját éjjeli 2 órában, a másodikét 1 órában, a harmadikét 11 órában szabja meg. Vasárnap és ünnepnapokon a zárórának egy órával való meghosszabbítását kérik.

— Rosszabbra fordult Carnarvon lord állapota. Londonból jelentik: Kairói távirat szerint lord Carnarvon állapotában ismét rosszabbodás állott be. A lord tudvalevően légycsipés következtében vérmérgezést kapott.

— Az apatini ipar sikere. Most bocsátották vízre az SHS. királyságban épült első motoros vashajót. A hajót Kramer Ferenc apatini lakatosmester építette s sok száz ember előtt bocsátották Apatinban vízre. Az új hajót „Dráva“-nak keresztelték el s büszke hirdetője ez is az apatiniak vállalkozási szellemének, szorgalmának és igyekezetének.

— Nagy tűz Vrsacon. Vrsacról jelentik: Keddről szerdára virradó éjjel nagy tűz pusztított Vrsacon. Hacz Vilmos Rezideng-utcai cukrászműhelye gyulladt ki és teljesen leégett. A tűz az udvarban felhalmozott venyige rakásban keletkezett, s ez hatalmas lánggal kezdett égni. Az őrzőbe induló vrsaci rendőrök vették észre a tüzet este tíz óra után, azonnal fellármázták Hacz Vilmost s a tűzörséget, de akkorra már az egész műhely és berendezés a tűzmartalékaik lettek. A tüzet még szerdán hajnalban is oltották. A színházi közönség este az Ördög előadása közben értesült, hogy a színház közlemben tűzvan. Az előadást abba kellett hagyni, mert a közönség elmenekült a színházból. Hacz Vilmos cukrász kára 200.000 dinár.

— Kiütéses tifusz Dragutinovón. Novisadról jelentik: A novisadi egészségügyi osztály főnöke csütörtökön távirati jelentést kapott, hogy Dragutinovó községben egy kiütéses tifusz megbetegedés történt. Azonnal intézkedés történt, hogy a betegség terjedését megakadályozzák.

— Új postabélyegek Lengyelországban. A »Lidove Noviny« jelentése szerint Lengyelországban legközelebb új postabélyegeket bocsátanak forgalomba Kopernikus arcképpel. Ezek jubiláris bélyegek lesznek s az 1923. év végéig maradnak forgalomban.

— Ismét lehet német fürdőhelyre utazni. Berlinből jelentik: A német külügyminisztérium felhatalmazta a külföldi képviselőket, hogy a német fürdő- és gyógyhelyekre utazó betegek és fiatalok részére a beutazási szabályokat enyhítsék.

— Megjavítják az ókanizsai Tiszahidat. Beogradból jelentik: Az építési minisztérium 160.000 dinárt bocsátott a novisadi építési hivatalnak rendelkezésére az Ókanizsa és Törökkanizsa közötti Tiszahid megjavítására.

— Közvetlen vasuti forgalom Törökországgal. Beogradból jelentik: A kormány tárgyalásokat kezdett az ottomán vasutak igazgatóságával a Törökországgal való közvetlen vasuti forgalom fölvétele tárgyában.

— Földosztás Moholon. Moholról jelentik: Mohol község tanácsa nemrégiben elhatározta, hogy a község földjeiből 370 holdat szétoszt a község földnélküli lakossága között megművelés céljára. A földosztási munkálatok Radulaski Milivoj vezetésével hétfő óta folynak és a földeket a lakosság között nemzeti-ségre való tekintet nélkül osztják ki.

— A becskerekai cukorgyári gyilkosok pöre a novisadi tábla előtt. Amint emlékeztet, a becskerekai törvényszék a becskerekai cukorgyári főkönyvelőjének gyilkosai közül, akik temérdek rablással az egész Bánátot félelemben tartották, az elsőrendű vádlottat, Szakula Vaszát kötéltálati halálra, három más vádlottat életfogytig tartó fegyházra és a többieket kisebb-nagyobb börtönbüntetésre ítélte. Mint Becskerekről jelentik a novisadi tábla, ahová az ügy felebbezés folytán került, a monstre-pört áprilisban fogja tárgyalni.

Felkerjük azon t. részvényeseinket, akik részvényeiket még nem vették át, hogy azokat pénztárunknál kizárólag délután 3—5 óra között mielőbb átvenni sziveskedjenek. Jevrejska Centralna Banka D. D. Filijala Subotica.

— Nagy György meghalt. Budapestről jelentik: Dr. Nagy György volt országgyűlési képviselő, ügyvéd, az unitárius egyház főegyház-tanácsosa, a Köztársasági Párt elnöke, csütörtök éjjel két óraker szesz-szenvedés után meghalt. Nagy György Szászsebesen született 1879-ben. Mint fiatal ügyvéd vármegyében élénk részt vett az ellenzék mozgalmában, 1906-ban mint a csikszentmártoni kerület képviselője került be a parlamentbe. Ügyvédi irodáját ekkor Budapestre hozta fel, a honnan 1910-ben — mikor a Khuen-Héderváry-féle választások idején több támadás érte — Hódmezővásárhelyre helyezte át. 1911 őszén megindította a Magyar Köztársaság című lapot. A lap iránya miatt egész csomó per zúdult a nyakába, a szeptedi esküdtszék azonban Nagy Györgyöt több ízben felmentette. A Köztársasági Pártot 1912 szeptember 7-én alapította meg Budapesten és nemcsakára irodáját is Budapestre helyezte át. A kommun után már sokat betegeskedett. A szemvilágát is teljesen elvesztette. Ennek ellenére lázas munkásságot fejtett ki a Károlyi-perben, melynek egész anyagát nagy testi fájdalomak között, vakon diktálta mindennap, órákon keresztül. Nagy Györgyöt szombaton délután félnégy óraker temetik a kerepesi-uti temető halottasházából.

— Badenban feloszlatták a nemzeti szabadságpártot. Karlsruhe-ból jelentik: A belügyminiszter a birodalmi köztársaság védelméről szóló törvény alapján feloszlatta a német nemzeti szabadságpártot Badenben s annak minden vidéki szervezetét. A feloszlattott párt vagyonát a belügyminiszter elkoboztatta.

— Tizenkét évi fegyházra ítéltek Pécsről jelentik: *Juristics* Viktor volt magyar csendőr a megszállás alatt az S. H. S. csendőrség szolgálatába lépett. Siklóson teljesített szolgálatot ahol azonban több visszaélést és rablást követett el. Ezért még a megszállás alatt átszökött Magyarországra, ahol ismét a magyar hadseregbe lépett törzsőrmesteri rangban. A kijűrés után azonban, amikor ismeretese lettek bűncselekményei, letartóztatták. Szerdán tárgyalta a pécsi törvényszék *Juristics* ügyét és tizenkét évi fegyházra ítélte.

— Lopott lovakkal szökték át a határon. A határrendőrség letartóztatta Gömöri Antalt és Virág Rózát, akik kocsin átjöttek Magyarországról a határon. Mivel Gömöri ismert tolvaj volt itt, mint Magyarországon többször volt már büntetve, az a gyanu, hogy a kocsit és a lovakat Magyarországon lopta és itt akarta értékesíteni. A rendőrség letartóztatta.

— Kiutasították Ausztriából Sternberg Adalbertet. Bécsből jelentik: Sternberg Adalbert grófot, aki tudvalevőleg cseh állampolgár, Bécsből és Ausztriából kiutasították. A rendőrség ezt az intézkedést párbajra való kihívás kísérletével okolja meg. Gróf Sternberg a bécsi Jockey Club-ból való kizáratása miatt egész sor osztrák mágnást provokált. Az elégtételkéréseket párbajra való kihívásnak minősítette a bécsi rendőrség és ezért Sternberg ellen az ügyészségnél feljelentést is tett. Ezek alapján az osztrák törvények rendelkezései értelmében a rendőrhatalóság a különködő grófot Ausztriából kiutasította.

Legutolsó divat szerinti tavaszi tidonságok készülnek mérsékelt áron Ristic női-szabónál, Somborska u. 1.

— Talált tárgyak, Szerdán a villamoson egy női bőr pénztárcát találtak 144 dinárral, egy kis tükörrel és egy zsebkendővel, amelyben „Elza” monogram olvasható. — A vasuti parkban könyveket, egy francia ssótárt és kottákat találtak. A talált tárgyakat igazolt tulajdonosuk átveheti a rendőrség 108. számú szobájában.

Elhangzottak a perbeszédék a vajdasági haramiák bűnpörében

Pénteken hirdetik ki az ítéletet

Csütörtökön délelőtt negyed tíz óraker nyitotta meg a novisadi törvényszéken dr. Medakovic Dusan elnök a vajdasági haramiák elleni bűnpör harmadik tárgyalási napját.

Az ügyész kérésére dr. Medakovic elnök felolvastatta azoknak a tanuknak a vallomását, akik a tárgyaláson nem jelentek meg.

Az iratok ismertetése után dr. Le-maies Jován államügyész mondja el szövege jogi tudással felépített vádbeszédét, amelyben a vádlottak bűneit négy csoportba osztja be. Az első csoportba sorolja a rablógyilkosságot, amit Böresök Mihály és Bittermann János meggyilkolásával követtek el a vádlottak. A második csoportba tizenhárom rendbei rablás, a harmadikba kettenbeli emberölési kísérlet, az egyiket Mirkov menekülése közben Staminirovic futaki csendőrőrmesterrel szemben, a másikat Mihajlovics rablási szándékkal Juhász

István ellen akarta elkövetni. A negyedik csoportba négy rablási kísérletet, az ötödikbe hatóság elleni erőszakot soroz az ügyész. Súlyosító körülményként rámutat arra, hogy a rablók heteken keresztül az egész Délbácska lakosságát a legnagyobb izgalomban tartották, úgy hogy az emberek alig mertek hazulról távozni. A legsúlyosabb ítélet kimondását kéri.

Dr. Stakics Labud, Mihajlovics védője az enyhítő körülményeket sorolja fel. Dr. Mitinovic Arzen, Mirhov védője azt bizonyítja, hogy Mirkov csak vak eszköz volt Mihajlovics kezében.

Az elnök ezután a vádlottakhoz intéz kérdést. Mihajlovicsnak nincs mondanivalója, a bíróság belátására bizza az ítélekezést. Mirkov mielőbbi gyors ítéletet kér.

Dr. Medakovic elnök közli végül, hogy a bíróság az ítéletet pénteken déli 12 óraker fogja kihirdetni.

— Kórelem A subotici zsidó Nép-konyha vezetősége kéri a jószívű embereket, hogy a közelgő husvét ünnepekre való tekintettel akár pénzbeli, vagy természetbeni adománnyal támogassák a népkonyhát. Bármekkora összeget hálásan elfogad a vezetőség. Zrinski trg. 13.

— Öngyilkossági kísérlet a temetőben. Csütörtökön délelőtt a Bajai-uti temetőben egy 18—20 év körüli, uriasan öltözött leány feküdt eszméletlenül a kripták között. A temetőőr értesítette a mentőket, akik azonnal megjelentek a temetőben. A leány kezében egy pohár volt, amelyből zsirszódát ivott. A másik kezében görcsösen szorongatott egy imakönyvet. A rendőrség is megjelent a helyszínén, de nem találtak az eszméletét vesztett leánynál semmiféle írást, amiből személynazonossága megállapítható lett volna. Beszállították a köz-kórházba. A leány állapota súlyos.

— Kabaré Bajmokon. A bajmoki Athletikai Klub április 2-án, husvét hétfőjén nagyszabású kabaré-estélyt rendez a Lutz-féle vendéglőben. Előadás után tánc lesz.

— Az osztrák nagynémetek tiltakoznak a történelmi műkincsek elajándékozása ellen. Bécsből jelentik: A nagynémet párt interpellációt intézett a közoktatásügyi miniszterhez s azt kéri benne, hogy milyen jogon szolgáltatott ki a kormány minden váltásdíj nélkül a muzeumokból történelmi műkincseket. Felsorolja az interpelláció, hogy Ausztria átengedte Lyon városának kulcsait, a genfi két ágyút anélkül, hogy szakértőket hallgatott volna meg, elég volt hozzá egy minisztertanácsi határozat. Annak idején Ausztria ugyszólván ajándékba adta Svédországnak Gusztáv Adolf király borpáncélját s csak utóbb derült ki, hogy a svéd kormány több milliót akart érte fizetni.

— Műkedvelői előadás Kulán. A kulai iparoskör műkedvelői gárdája április 2-án, husvét hétfőjén Gárdonyi Géza „Bor” című népszínművét adja elő. A főszerepet Blantz Mária, Trebicer Maca, Révész Imre, Szegő Gyula, Bertron József kiváló műkedvelők alakítják. Az előadás iránt máris nagy az érdeklődés. A szerepek betanítását és a rendezést Csajági Bernát nagy szakértelemmel végzi.

— Agvonsújtotta a villám. Csütörtökön délután a Felsőbácska területén nyári zivatarral emlékeztető vihar vonult végig erős villámlással és menydörgéssel. A délelőtti szeles időjárás után a délutáni órákban rövid eső kerekedett, mely déli irányból jött és észak felé húzódott el. A

kora tavaszi zivatarnak Moholon egy emberélet is áldozatul esett: Budai József földmunkást a villám agvonsújtotta. Mint Moholról jelentik, csütörtökön a község határában dolgozott Radulaski Milivoj mérnök négy földmunkással együtt, akik a község földjeit osztották ki a lakosság részére. Délután 2 óraker Radulaski mérnök maga köré gyűjtötte a munkásokat, hogy egy másik területre menjenek, amikor a hirtelen támadt zivatarnak villám sújtott közéjük. Budai József nyolcgyermekes földmunkás azonnal meghalt a többiek pedig eszméletlenül estek össze és súlyosabb égési sebeket szenvedtek. A megsérült mérnök és munkásai csak negyed óra után tértek magukhoz ájulásukból. A szerencsétlenül járt Budai Józsefet pénteken temetik el Mohol község költségén.

— Skopljében, Trebinjében. A skopljei kórházban lévő magyar katonák fordultak a »Bácsmegyei Napló«-hoz, hogy tolmácsoljuk az itthon lévőeknek husvét üdvözlőiket. A levelet a következők írták alá: Beck Imre (Subotica), Hagymási Péter, Barna András, Varga Sándor (Starč-Becse), Hallgató Dániel (Novi-Vrba), Radván Péter, Fehér József, Bárány István, Mangurás Vince (Senta), Harmath István, Törteli György, Hangya Mátyás, Pálkás István (Okauzsa), Erős Sándor, Kraszulyák Ferenc (Srbo-brán), Erdődi András (Törökbecse), Kocsis Ferenc (Guberja, Preko-Murje). A csantavérj magyar fiúk, akik Trebinjében szolgálnak, elküldték azt a nótát is, amit a katonalelet első napjaiban énekelnek. A nóta úgy kezdődik, hogy:

Trebinjei kaszárnyában csantavéri gyerekeknek szomorú a sora, — s elmondja, hogy mi mindent kell csinálni a szegény újoncnak a kiképzés keserves napjaiban. A csantavérek közül a következők vannak Trebinjében: Antics Lénárd, Bakos Sándor, Dér Sándor, Rapsány Bálint, Kőműves Nándor, Földi János, Németh Antal, Hajagos Antal, Kiss Györgyei József, Tormási János, Földi Vince, Kovács Albert, Szabó Kálmán, Szabó József, Januskó István, Kovács Ferenc, Bálint Mihály, Juhász István, Ozsvár Mátyás, Ozsvár József, Dobó Simon, Surányi István, Szivel János, Dér Ferenc, Gregus Kálmán, Völcesek Antal, Kalmár József, Sinkovics Boni, Mihály József, Bakos Mihály, Surányi Péter, Kiss Csepegi Ferenc, Ifkovicz Mihály, Pásztor Ferenc, Kelemen Ferenc, Pásztiás Antal, Balasa Antal, Göcső Mátyás, Pásztor Vince, Stefaniga János, Takács Ferenc, Hevér Mihály, Itrik János, Fodor Antal, Kovács Pécskai István.

Roth Olga kozmetikai Intézetében, Krnek tisztában a svájci alkotmányjoggal és a svájci demokrácia alapvető elveivel.

Műpartolók Köre husvét mindkét napján délután és este új darabokkal lép a nagyközönség elé. Mindkét délután Panci-Manci mesejáték kerül színpadra, melyben 70 gyermek vesz részt. Valóságos látványosság lesz, amit a kör kis gárdája fog produkálni: ennek keretében fellépnek az Edison-testvérek, a Salome-bar híres akrobatái, kitűnő mutatványosaikkal. — Husvét mindkét estéjén »Mária bátyja« 100 aranyat nyert kitűnő énekesnépszínmű kerül bemutatásra itt először. Jegyek mind a két előadásra már kaphatók.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetem klinikája volt főnöke végzi. Rendel d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—52.

Orvosi rendelő bőr- és nemibetegek részére délelőtt 9-től fél 11-ig, délután 3—6-ig. (Salvarsan-oltások vérbaajosoknak.) Csecsemő- és gyermekbetegeknek délelőtt 9-től fél 11-ig. Dr. Kosztolányi, Subotica, VI., Vilsonova 34.

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemibetegek részére rendel délelőtt 7—9-ig, délután 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet, Vojnich Piroška féle ház.

— Bőr- és nemibetegnek Somborban rendel dr. Koralek lakásán (Weidinger-palota I. emelet) délelőtt 8—10 és délután 2—4 között. Salvarsan-oltások vérbaajosoknak.

SPORT

Husvét program

A beográdi B. S. K. játszik vasárnap a Bácsával és hétfőn a Sanddal

Az utolsó pillanatban sikerült a Sandnak és a Bácsának, a budapesti Vasasok helyett husvét két napjára lekötönni a B. S. K.-t a beográdi bajnokság második helyezettjének amelynek futballcsapata, ha nem is helyettesítheti, de legalább pótolhatja az elmaradt Vasas csapatot. A B. S. K. jelenleg a Jugoszlávia mögött áll a bajnoki táblán, stílusos, szép futballt játszik, különösen a csatársora, amelyben minden ember físsen, lendületesen készíti elő a támadó akciókat. A védelme is elsőrangú, amely ha nem is áll egyénileg klasszis játékosokból, a maga egészében komplett, tömör és amúgy különösen fontos megbízható része a csapatnak. Játékerő dolgában a B. S. K. föltétlenül respektábilis ellenfél, amely erősen próbára teszi majd a subotici csapatokat.

A beográdi csapattal az első napon a Bácska fog játszani komplett együttesrel a sombori-uti pályáján. A Sand hétfőn mérkőzik vele a saját pályáján.

Itt említhetjük meg, hogy husvét vasárnap a Sand Somborba fog vendégszerepelni, ahol az Amateur lesz az ellenfele.

Nemzetközi birkozóverseny Zagreb-ben. Zagreből jelentik: Husvét két napján Zagreb-ben nemzetközi birkozóversenyt rendeznek, amelyre a Vajdaságból is neveztek be birkozókat. Novisadról részt vesz a versenyen Wiesznecker (N. T. K.), Go'dmann Gyula és Kohn Vi mos (Juda Makkabi.) Suboticáról ninc enek nevezések.

Magyar csapat Portugáliában. A III. ker. csapata kedden játszott a második mérkőzését Lisabonban. A magyar csapat ez alkalommal csak 1:1 eldöntet en eredményt tudott elérni a Benfica portugál csapat ellen, amely állandóan védekezésre szorult.

A Bácsmegyei Napló 88-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi az ingyenes biztosítást köti

KÖZGAZDASÁG

Állami nyersselyem eladása. Beogradból jelentik: A kereskedelmi minisztérium április 16-án Beogradban nyilvános árverés után 4000 kg. nyersselymet és 4000 kg. mellékterméket fog eladni, amelyek a novisadi és pancsevoi selyemgyárakból valók. Belföldiek óvadéka 250.000 dinár, a külföldieké 500.000 dinár tételenként.

A romániai fa kiviteli illetéke. Kolozsvárról jelentik: A vámjövédéki igazgatóság újabb rendeletet bocsátott ki a fakiviteli illetékekre vonatkozóan. Eszerint illetékeket a gabonakiviteli illetékek szabályzatához hasonlóan annak az országnak a valutájában kell fizetni, ahova az árut exportálják. Ha ez gyenge valutájú ország, akkor francia frankban kell a kiviteli tételeket fizetni. A nyírfa kiviteli illetéke 500 lei vagononként.

A sombori banktisztviselők szervezkedése. A sombori pénzügyi és biztosítási tisztviselők most tartották meg szervezkedő gyűlésüket. A gyűlésen megjelentek Kurtagić Faidl, a zagrebi központ főtitkára és Mažgon Miroszláv a suboticiai szervezet elnöke. A sombori szervezet elnökéül Kramar Valentint, a Slavenska Banka h. igazgatóját, utkárává Simon Emilt az Adriai biztosítótársulat fiókgazgatóját választották meg. A sombori szervezet a szervezkedésbe be akarja vonni a környékbeli bank és biztosítási tisztviselőket is.

A kereskedők is vásárolhatnak a beogradi tőzsdén. Beogradból jelentik: A beogradi kereskedők ismételt kérésére a kereskedelmi minisztérium a beogradi tőzsdeszabályzat következő módosítását rendelte el: A tőzsdén való részvétel a kereskedők számára is meg van engedve, meghatározott tőzsdeiügynökök útján. A kereskedők megbízásaikat a tőzsdeidő kezdetéig, a tőzsde vezetősége

által megállapított időben tartoznak közölni az ügynökökkel, amely megbízásokat később visszavonni, vagy megváltoztatni nem lehet.

Megalakult az Adriavasút építési felügyelő bizottsága. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszter indítványára állandó felügyelő bizottság alakult az 1922. évi aranykötők építkezési munkálatainak elkölszönből építendő vasutvonalak és lenorzására. Elsősorban az Adriavasutról és a Cattaroi öböl kikötőiről van szó, melyeket a Bicer-csoport tartozik felépíteni. A bizottság illetékes mindamaz intézkedésekre, amelyek a költszönszerződés értelmében a kormányt illetik meg.

Az angol kormány tárgyalja a magyar clearing-halasztási kérelmet. Londonból jelentik a Reuter-iroda: Az alsóházban Wolmer a kereskedelmi minisztérium képviselőjében közölte, hogy a kormány most tárgyalja a magyar kormánynak azt a kérését, hogy az angol kormány engedélyezzen moratóriumot arra a részletre, amelyet a magyar clearing-hivatalnak az 1921. évi decemberi egyezmény értelmében fizetnie kellene és amely március 27-én válik esedékessé. A korábbi részleteket a magyar clearing-hivatal az esedékesség idejében leróta.

Újra megindult a vasúti forgalom Görögország felé. Hivatalos közlés szerint a vízáradások folytán megszerült Gjevgelija-Szalóniki vonalat helyreállították és a forgalom ebben az irányban újból megindult.

E. SZÉCSI „PHILATELIA” BÉLYEGHÁZ

Subotica (főposta mellett)
Keresek megvételre használt jugoszláv bélyegeket. Névéték 30% szazalékát fizetem. A jelen forgalmiak közül 1.- 8.- 20.- és 30.- dinár rosokért.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, március 29. Változatlan árak mellett közepeserű forgalom. A kereslet tengeriben megélték. Buza 450—455 dinár, bab 415 dinár, tengeri, prompt 250—260 dinár, minőségi garanciával 260—262.50 dinár, áprilisi duplikát-kasszával 267.50 dinár, májusi, fél kasszával 257.50 dinár. Liszt 0gg 660 dinár, 0-ás 650 dinár, korpa 160—162.50 dinár.

Beograd, március 29. Zárlat: Páris 6.55, London 463.50, Milano 486, Genf 18.45, Newyork 98.75, Berlin 047.25, Prága 293—295, Bécs 0.14, Bukarest 48.50, Budapest 2.38.

Zagreb, március 29. Zárlat: Berlin 0.47.50, Bécs 0.13.85—14, Prága 2.96, Milano 4.93, Genf 18.45, Bukarest 48.50, Páris 6.55, London 466, Newyork 98.50—99.50, Budapest 232.50—235.

Zürich, március 29. Zárlat: Berlin 0.0.259 (00259), Holland 213.50 (213.50), Newyork 541.37 (541.37), London 25.38 (25.38), Páris 35.35 (35.35), Milano 26.65 (26.65), Prága 16.0750 (16.0750), Budapest 0.12 (0.12), Beograd 5.55 (5.55), Varsó 00.125 (00.125), Bécs 000.76, Osztrák bélyegzett 000.75.

Budapest, március 29. A devizaközpont jegyzései: London 20310—20910, Milano 213—223, Páris 284—294, Beograd 44.50—46.50, Bukarest 19—21, Bécs 0.063.

Értéktőzsde. A csütörtöki napon az árfolyamok a legutóbbi hivatalos tőzsdénap kurzusainak szintje alatt mozogtak. Kényszereladások is irritálták a tőzsdét, mely az üzletelenség jegyében állott. Zárlat felé az irányzat lényegesen megjavult és a bizakodó hangulat végig folytatódott. A prolongáció átlag 13%-os halasztási díj mellett simán folyik le.

Árfolyamok: Magyar Cukor 365.000 prompt, 405.000 prolongálva, Ganz-Danubius 2.050.000—2.100.000 prompt, Ganz-Villamos 290.000 prompt, 310.000 prolongálva, Hofherr 37.500 prompt, Kistatcsai

15.000 prolongálva, Lang 45.000, Lipták 5000, Izzó 66.000, Szalámi 6650—6700, Georgia 145.000 prompt, 156.000 prolongálva, Athenaeum 24.250, Salgótarjáni 128.500 prolongálva, Magyar Hírel 36000, Ált. Kőszén 295.000, prolongálva 315.000, Ujlaki 30.000—32.000, Beocsini 126.000, Uríkányi 165.000, Kohó 70.000 korona.

Árutőzsde. A gabonapiacra csütörtökön igen kis forgalom volt tartott irányzat mellett. A malmok a tőzsdeidő első részében nem vásároltak. A dunántúli és pestmegyei buza 19.000—10.100 korona, a rozs 12.000—12.200 korona között váltakozott üzlet nélkül.

A terménycikkek piacán kis forgalom volt. Budapesti fekvő szokványminőségű zab 14.200—14.500 korona, morzsolt tengeri prompta feladóállamásról 10.500 és 10.800 korona. Takarmányárpában és sörárpában nem volt üzlet. Buzakorpa 6300 korona zsákkal együtt.

Árverési hirdetés.

Székely Bertalan adal kereskedő által Lozanic Uros melencei lakosnak eladott de ez által ki nem fizetett és át nem vett 1 darab 170 HP »Diesel«-motor és a vele egy tengelyen lévő Ganz-féle villamos generátor a helyszínen, vagyis Adán, 1923. évi március hó 31-én délután 10 órakor Ada község villanytelepén közbenjöttem mellett a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett a vevő veszélyére és költségére a kereskedelmi törvény 352. §-a értelmében el fog adani. Árverési feltételek irodámban (Senta, Pašičeva-utca 7) bármikor megtekinthetők. Az adásvételi illetéket vevő tartozik fizetni.

Senta, 1923 március hó 17-én.

Dr. Lolin Milivoj,
kir. jegyző.

budapesti egyetemi orr- és gégeklínika v. orvosa és a beogradi állami kórház fül- és gégeosztályának nagy négy éven át volt specialistája rendel orr-, száji-, torok és fülbetegeknek Beogradban Poenkareova utca 29. sz. alatt 11-től 1-ig és 3-től 5-ig. Távbeszélő 990.

JUGOSZLÁV

OLSO R. T.

világító-, fűtő- és egészségügyi berendezések részére

ZAGREB

BEOGRAD

Illica broj 69.
Telefon 18.

Balkanska ul. 27.
Telefon 24—26.

TÁVIRATCIM
„OLSO”

Villamos világítóberendezések, lustterek, lámpák, szerelések, villamos kályhák, villamos főzőkészülékek, villamos vasalók, villamos reklámkészülékek.

Gáz világítóberendezések, gázizzótestek, gázresók, gázűzhelyek, gázkályhák.

Petroleum konyhalámpák, petroleumnyomófüggő- és faillámpák 200 NK belső világításra, petroleum ERŐSFENYLÁMPA OLSO V—1000 NK külsővilágításra, petroleumfűzők, petroleumkályhák.

Acetilén lámpák és kályhák, karbidégők.

Fürdőszobák és egészségügyi berendezések.

OLSO szén- és gázfürdőkályhák a legtakarékosabbak!

Saját gyártmány, legolcsóbb árak!

Viszonteladónak nagy engedmény.

Oxigen

Műtrágya,
Kékkő 98/99 %-os
Gépolajok

Tavotta-zsir
Nyersolaj
Padlóolaj

I.-a koks
I.-a faszén
Kőszén

Kocsikenőcs
sárga és fekete 1776

Benzin
Petróleum

Hoffmann-féle
Rizskeményítő

Parafin gyertya
Kátrány fedőlemezt

I.-a kovácszen
legelőnyösebb napi
áron beszerezhető:

Gombos Imre, Sombor

Sv. Rokova utca 21.

Telefon 186.
Állandó nagy raktár!
Kérien árajánlatot.

JÉGI

A fogyasztó közönséget, cukrászdákat, mészáros urakat értesítem, hogy **műjég**-kötéseket az ez évi idényre arkedve-ménnyel szelőkészünk. 1976

Hamburger jéggyár
Villanytelep mellett. Tel. 5-66

KÉKKŐ

RÉPAMAGVAK

eredeti eckendorfi burgundi és óriás mamuth raktáron van és legolcsóbban beszerezhető

Heuduschka és Hermann
cégnél Subotica. Telefon 769.

„Deszanka Crème”

a legideálisabb szépítőszert mely teljesen ártalmatlan, használata mellett a puder fölösleges. Kapható mindenütt — a hol nincsen a készítőnél

Popović Stanislav gyógyszerésznél
Velika Kikinda (azelőtt Márioföldén)

HUSVÉTI ÜNNEPEKRE

1 liter kitűnő királyhalmi fajbor
6.— dinár,

továbbá ajánlom minden fűszer és csemegeáruimat leszállított áron

NOJCSEK GÉZA fűszerkereskedő.

Tükör csiszolás
foncsorozás
rézfoglalás
Alba

NOVISAD

NYILTTÉR.

*A Jadransko Osiguravajuće Društvo
(Riunione Adriatica di Sicurtà)
tekintetes Vezérügynökségének*

Velikibecskerek

A nálunk előfordult tüzeset alkalmavai a gyors és kulans liquidálásért kötelességünknek érezzük önöknek köszönetet mondani.

Velika-Kikinda, 1923. márc. 27.

*Olga Gözmalom.
Desser és Müller*

Hirdetmény.

Subotička Zadruga Obučarskih Zanatlija — a Subotičai Bőriparosok Szövetkezete 1923. március 16-án megtartott évi rendes közgyűlése a felszámolást kimondván, alulírott felszámoló bizottság a keresk. törvény 202. §-a alapján felhívja hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt különbeni következmények terhe mellett érvényesíteni sziveskedjenek.

Subotica, 1923. március hó 27.

2274 Felszámoló bizottság.

Önkéntes árverés.

Topolán 1923. április 2-án d. u. 2 órakor Havas és Forgács malommal szemben önkéntes árverésen el fog adatni egy ház jóforgalmu, fűszerüzlettel, italkiméréssel és berendezéssel.

Üveges Lajos
B. Topola.

2205

Fiatal, nőtlen szakembert

keres bácskai malom mint kültisztviselőt bevásárlásra és gabonaátvérelre. Megfelelő nyelvismeret szükséges. Ajánlatok fizetési igények feltüntetésével és a referenciák megadásával „MALOM” jellegre a kiadóhivatalba intézendők.

2253

Uj vendéglő megnyitás!

Ertesítjük a n. é. közönséget, hogy a volt Landovics ugynevezett

„Bácska” vendéglőt átvettük és azt e hó 24-én teljesen **ujjonnan berendezve**, a legkényesebb izlésnek megfelelően **megnyitottuk.**

A legfőbb törekvünk od irán ul, hogy ugy a legjobb ételek és italok, ugyszinté pontos kiszolgálásban részesüljön a n. é. kö önség.

Abonenseknek külön nagy árengedmény!

Minden este tambura zenekar.

A nagyérdemű közönség s-ives partifogását kéri **Stipan Palotás és Társa** vendéglősök. 1918

ELADÓ

1 fiakker, nyári sátorral, könnyű kifogástalan állapotban.

1 parasztkocsi.

1 pár lószerszám, komplett dupla szárakkal.

2 kancacsikó 10 hónapos, 1 ló 3 éves.

Minden a legolcsóbb árban kapható

Avramović kapitánynál Sombor,

Komanda Mesta.

2258

Nudimo
I-a 2322
Kreć
franko vagon Sombor
Krone 330 v. kg.
Primos Bodlay i Martinc
Kamnik (Slovenija)

Sörlerakat
a Zagrebi részvénytörzsfőzde és malátagyár söröző.
világos cseh export sörből valamint barna dupla-maláta „Jelačić” sörből.
További jégeladás kicsinyben és nagyban.
Kohn Mór sörkereskedőnél
Telefon 796-112.

Elsőrendű egészséges **MUHARMAG**
kapható 2273
MAYER BÉLA
gabonabizományosnál
Kra j Aleksandrova ulica

HÁZ
három kat. hold telken vasuti állomással szemben dunamenti községben **azonnal eladó.**
Különösen alkalmas gy rtelepnek vagy gözmalomnak. Bővebbet dr. Szántó Miklós Sombor, Apatini u 44. szám. 2323.

Mit vesz Ön **HUSVÉTI AJÁNDÉKUL FELESÉGÉNEK LEÁNYÁNAK MENYASSZONYÁNAK NŐVÉRÉNEK CSELÉDJÉNEK stb.**
?
kötött mellényt jumpert, bloust, garniturat stb.
BECK JENŐ
kötöttáru készítőnél, Pašićeva ul. 3. (Gözfürdő mellett) 2250

Obendorfiés Quedlinburgi valódi német faj- **répamagvak**
lucernamagvak, muharmagvak, bükkönymagvak, kerti vetemény és virágmagvak
nagyban és kicsinyben **KLEIN GÉZA**
nagykereskedésében
Subotica, Bene Sudarevi. čeva ulica. 1552

Vetőmagvak
bükköny, takarmányrépa, muhar, heremag, stb. kapható nagyban és kicsinyben
„AGRARIA”
gabona- és terménytörzsdében
Subotica. — Telefon 1-20.

Uj! Uj! Uj!
NAGY VÁLASZ ÉK
PERZSASZŐNYEGEK
minden nagyságban. Állandóan raktáron buhar, siroza, sirvana, tebriz és afganisztán szőnyegek.
Megtekinthető naponta d. e. 9-12 és d. u. 2-7 óra között.
Nemzeti szálló 2 sz. szoba.

Ha Beogradba utazik 2230
győződjék meg a **Grand Magazin** „Okasion”
Vasina ulica 13. (a nagy piacon) minden versenyt kizáró áraitól.
Szövet, selyem, Crep de Chine stb.
Elsőran u árak. Minden versenyt kizáró árak.
Nézz meg a kirakatokat.

Első Sombori Kocsigyár
Készít:
mindenféle uj hintókat, vadász- és hajtókocsikat a legjutányosabb árban
Vállal:
mindenféle hintó-javitást, legjobb munka, mérsékelt árak mellett.
Saját kárpitós műhely
készít és javít matracokat, saislengokat és börgarnitúrákat.
Kubikos talicskák
téglagyári és egyéb tragacsok, vasait és vasalatlan állapotban.
Kész hintók állandóan raktáron.
Elvünk: elsőrendű munka, mérsékelt árak!
Telefon: 19.
1923

PERMETEZŐ
gummi alkatrészek
4 ÁGU
Ia német garantiás acél villák
PLANEL és KUMULUS
kapáló ekék
FURÓGÉPEK
(P10, W1 és oszlopos)
EBERHARDT ulmi EKÉK
Wolfner gépszijak
és az összes kézi szerszámok legolcsóbbak:
ZENTAI SOMA SENTA.
mezőgazdasági gép- és szerszámnyereskedő

Köris bogártrónk és kovácsszén
megérkezett, nagyban és kicsinyben kapható.
Tüzifa vágva, házhoz szállítva Din. 45.— métermázsánként 2299
Matija Heuduska drvara
Telefon 171. — Segedinski put — Telefon 171.

Téglagyárosok figyelmébe!
Ajánlunk minden mennyiségben, azonnali szállításra amíg a készlet tart
ZENICAI APRÓSZENEC
franko vagon Subotica állomáson kocsiha rakva 10.000 kg.-ként 4000 d. nárért
VUKOVIĆ i DRUG SUBOTICA, Lička 9.

MUHARMAG, BÜKKÖNY
Eckendorfi sárga, Mamutvörös RÉPAMAGVAK, fűmagok. Angol perje, olasz perje. LUCERNA, vöröshere, köles a mindennemű gazdasági magvak nagyban és kicsinyben a LEGOLCSÓBBAN BESZERETHETŐK
GOITEIN JÓZSEF
Hsz- és terménykereskedőnél Subotica, Jelačić ulica 9. 2255 Telefon 477.

VERMOREL permetezők
2 évi jótállással 600 dinárért kaphatók. Viszont-eladóknak árengedmény. Permetezőket szakszerűen javítunk. — **BARTEK és REHM**, rézművesek, Subotica, Wilsonova ulica 47.

LEVELEZÉS

Thymea I Levél várja. Sz-s. 2325

FOGLALKOZÁS

Önálló német-magyar levelező, jártas a gépirásban, valamint az összes irodai munkákban, állást változtatna helyben vagy vidéken. Megkereséseket Török, jellegre Pallás hirdetőiroda Subotica továbbít. 1283

Vaskereskedősegédet (első detállistát), 24 éven felett, alapos szakismerettel bírót, szerb, német, magyar nyelvismerettel, mielőbbi belépéssel keresek. Ajánlatok Kuzli Gyula vaskereskedésének Novisad címzendők. 2226

Berlini hölgy zongora ének- és német nyelvórákat adna. Érdeklődni lehet az evangélikus lelkész hivatalában. 2261

Asztalossegédet kerestek jó fizetéssel. Zappe & Köstner épület- és bútorasztalosok, Džombolj. 1962

Gabonaszakmában teljes jártassággal bíró fiatal tisztviselő állást változtatna. Önálló munkaező úgy az üzleti mint az irodai munkákban, perfect könyvelő, horvát-magyar levelező, németül beszél. Ajánlatokat kérem »Mindenben jártas« jellegre a kiadóhivatalba küldeni. 2276

Irodakasszony, ki az államnyelvet bírja és gépirást tud, kaphat alkalmazást a suboticai Kereskedők és Gyárosok Egyesületében (Lloyd). 2282

Fraülein mit höherer Töchterschulbildung, deutsch u. ungarisch sprechend und schreibend mit sympathischen Gemüt, sucht Stelle zu Kinder und geht auch aufs Land. Gefl. Anfragen an Käthe Stercz Osijek, Zupanijska-ulica 17, erbeten. 2296

Kifutófiút felvesszünk azonnali belépésre. Medjunarodni novinski zavod fiokja Subotica Zrinski trg 2.

Egy jobb leányt három éves kisleányom mellé azonnal felveszek. Érdeklődni Lehner testvéreknél, Subotica, főtér, lehet. 2302

Hivatalnok, szerb, magyar nyelvismeretekkel, hosszabb gyakorlattal, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. 2244

Egy vasalónő felvétetik. Sudarović Albert ruinafestő és vegytisztító, Skotus Viatora-ulica. 1976

Ügyes szobaleány, ki munkáját elvégezve, két éves kisleányommal foglalkozik, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 2346

Butorozott szoba, vasúthoz közel, villanyvilágítással, kiadó. Cim a kiadóban. 2364

VÉTEL-ELADÁS

Perzsaszőnyegek és aranyneműek olcsón eladók. Jaškin Usorjača 4

Topolai két házamat más vállalat miatt eladom, egyik a suboticai országúton korcsma, bolti helyiség, berendezéssel pékséggel. A másik a čantavirski uton ugyancsak pékséggel. Bővebbet a helyszínen Lehoek Mihály tulajdonosnál, Topola, suboticai országút. 2197

Helyszíne miatt sűrűszen eladók: hálószoba, ebédlő, íróasztalok, könyvszekrény, lexikonok, virágállványok, pálmák, edények, szentképek, egyes butorodarabok, gazdasági felszerelések, ajtók, ablakok stb Cim a kiadóban. 2300

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvétel melléklendő.

Olajmagvakat, len, napraforgó, repce, tökmag stb. megvételre keres illés-gyógyszertár, Subotica. 2084

Magyarországra optáltak figyelmébe! Átcsereleiném Makón lévő szép nagy házamat Jugoszlávia bármely részében levő házért vagy ingatlanért. Bővebben Kovács Lajos Subotica, VI., Kvaternikova ul. 13. 2339

Emeltes ház a belterületen, modern lakással és üzlethelyiségekkel eladó. Cim a kiadóban. 1771

Vendéglő eladó. 25 év óta fennáll, azonnal átvehető. Dobokai Miklós, Senta.

8 HP Marshall-kazán. Hofherr-csészlével, jó karban, teljes felszereléssel, 45.000 dinárért eladó. Csak személyesen tárgyalok. Ugyanott 12 HP Renault szivógázmotor, 28 colos, alig használt darálóval, üzemben megtékinthető, 35.000 dinárért eladó. Kohut Ferenc, Bajmok. 2171

Író-épet, jókarban, keresek megvételre. Cim a kiadóban. 2303

Egy ház, 13 szoba, 1 konyha, 2 pincehelyiséggel eladó, ugyszintén egy vas-kapu is. Ugyanott három butorozott szoba kiadó. Topnička ul. 28

Veszek Wertheim kasszát. — Kiadó butorozott szoba. — Eladó finom pianino, női középtestre felsőruhák, kalapok, kabátok, fehérneműk, 36. számú nőcipők, 44. számú erős férficipők. I. kör, Bogovičeva (Kinizsi) utca 12. 2354

Keresek megvételre 3-4 HP gőzlokomobilt. Zwirschtz Károly Sombor. 2322

Eladó 8 HP magányos Langcséplő, egy 18-20 HP benzomotor és egy komplett mozi-berendezés. A gépek mind hiba nélküli állapotban vannak. Rózsa Ferenc, Stara-Kanizsa (Bácska). 2347

Teherautó, Puch gyártmány, 16/24 HP, gumitömlős kerekekkel, 4 tonna teherbírással, eladó. Az autóhoz személyszállító karosszéria is van. Felvilágosítással szolgál Holänder Oszkár mérnök, Subotica, Pašičeva ulica 5, avagy M. Čurčija, Banjaluka. 2305

Hét kapa szőlt a városközelében sűrűszen eladó. Koteles József, Hranilovičeva 27. Régi barom vásár-tér. 2348

KÜLÖNFÉLE

Borovi szőlőkaró darabonként egy dinár 10 párráért kapható Palócz Mór faültetésében, Save Tkelije ulica. 2142

Börkereskedők! Holzspan, (fapapír), prima, kapható Vujković famegmunkálógyárban, Subotica. 1965

Foto-cikkek: u. m. Agfa-Hauf stb. lemezek, valamint Mimosa-papír, vegyszerok, stb. 20% engedmény minden gyári árjegyzékből. Deutsch optikusnál Subotica, Aleksandrova-ul 7. 2163

Keresek egy jó zongorát bérbe magas havibéi ellenében. Cim a kiadóban.

Tükrögyár Subotican tükrök javítását és üvegtáblák tükrözését pontos kiszolgálás mellett elvállalja. A tükrök és az üvegtáblák a Macskovics Vera-féle temetkezési vállalat helyiségében Jelašičeva-ulica 6, adandók át.

Fierst cukrászda Subotica, IV. Harambašičeva-u. 23. Szakmába vágó megrendeléseket pontosan házhoz szállít. Olcsó selyem és papír husvéti tojások kaphatók. 2304

Ha bársonysima, üde arc-bőrt akar, használjon Liliom-crémet, szappant és pudert. — Kapható illés gyógytárban, főpostával szemben. 59

Nagy üzlethelyiség nagy telken gyárnak vagy műhelynek kiadó, esetleg örökáron eladó. Cim a kiadóban. 1518

Vérvörös narancs, füge, citrom, maroni, karfiol, nagyban és kicsinyben kapható Kis István déligyümölcskereskedőnél Subotica, Barátok templomával szemben. 2349

Géptulajdonosok figyelmébe! Repedt motor-henger vagy törött géprész, hajlott vagy repedt tüzzszekrényt jóállás mellett egyenesít vagy hegeszt. Helyszínen utazik. Üveges Antal gép-kovács, B-Topola. 2246

Favai égetett kőmentes ÉPÍTŐ MÉS Z beremendi kőből égetett darabos mész, beoćini portland cement, száraz veltőlott faszen, vagontételben és kicsinyben. Faszen csomagolva is kapható Révai Adolf, Subotica Terez ilna ulica 1 Telefon 551.

Széna és szalma

két kazal, 1-a minőségben megvehető:

Puhalak és Varga

fatel pén körkórház állomás mellett. Tel. 554

UGYANOTT KAPHATÓ:

Mindenféle fűrészelt és faragott épületfa, deszka, lécs és cserép. — Asztalosok részére külön száraz Fichte-áru. — Továbbá jó minőségű tűzifa, cséplő- és kovács-szén. 2207

Jutalom pályázat.

Mily előnyöket nyújt a **BERSON-gumisarak** és a **BERSON-gumitalp** viselése?

A nagy kedveltség, melynek gumisarkaink és gumitalpaink örvendnek, arra indítanak bennünket, hogy fenti kérdés legjobb feleleteire alábbi díjakat tűzzük ki:

1 díj	2000 dinár
2 díj	1000 dinár
3 díj	500 dinár
30 díj	100 dinár
50 díj	50 dinár

A feleletek a pályázó nevével és pontos címmel f. é. április 15-ig küldendők a — **BERSON kaucuk d. d. Zagreb, Wilsonov trg 7** pályázati osztályának. A megírást reklám szakemberekből álló bizottság végzi és a nyertesek neveit a napilapokban közléstesi:

BERSON kaučuk d. d. Zagreb
1558 **Wilsonov trg. 7.**

GROZIT

KAUCUK ASZFALT KOMPOZICIONAL BEVOK SZAGTALAN

BÖRFEDÉLLEMEZ

ERŐS

TARTOS

VINARTALLO

CSAK EZEN CÍMREVEL KELLŐTTI FEDELLEMEZT FOGADJON ELI

GYÁRTAJA: BELGRADI ASZFALT ÉS KÁTRÁNYVEGYTERMÉKGYÁRA

Gyártmányaink: Asphalt és kátrányfedelmez, asphalt és bitetelő lemez, kőszénkátrány, facement, karbolinum, kőszénkátrányzsurok, fedé-lak., bitumen — asphalt mastix stb., s.b.

BÖR-FEDÉLLEMEZ

ERŐS! TARTÓS! VIHARTÁLLÓ!

Csak az a valódi GROZIT bőrlémez, melynek tekercsei ezen címkével vannak ellátva!

UTÁNZATOT NE FOGADJON ELI

Gyártja:
Beogradi Asphalt és Kátrány Vegyitermékek Gyára Beograd
Vuk Karadžića 6. — Telefon 27-20.

Mielőtt **Goldner Testvérek** vendéglőjét szállodáját, kávéházát, cukrászdáját berendezné kérjen árajánlatot

Goldner Testvérek jég szekrénygyártó Subotica, Jugoviča ul. 20.

Készítünk és legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berendezéseket, jég szekrényeket, sörkimerőkészülőkeket, fagyaltgépeket fagyaltapparátusok és azokhoz szükséges alkatrészeit, rézcsapokat, különböző levegőszivattyúkat, autogén hegesztett levegőkazánokat és cincsöveket, gyáraknak, malmoknak rézöntvényeket. **Veszünk ócska és hulladékfémeket** a legmagasabb napi áron. — Telefon 134.